

for Statskassen, idet Firmaet Crome og Goldschmidt har forlangt Erstatning, fordi det taber nogle Arbejdstimer, og denne Erstatning opgøres fra Firmaets Side til 33 Øre pr. Arbejdsdag. Jeg vil gerne her tillade mig at spørge den højtærede Justitsminister, i hvilket Forhold denne Erstatning staar til den Betaling, Firmaet byder Straffeanstalten for den Arbejds-kraft, det lejer hos Anstalten.

Den betydeligste Udvidelse af Undervisningen sker dog under Vridsløse Straffeanstalt. Her foreslaas det nemlig at ansætte en ny Lærer, en tredje Lærer, og det er sikkert, at de to Lærere, der hittil have været, ere stærkt overbebyrdede, thi det er umuligt for to Lærere at overkomme Undervisningen for 375 Fanger. Naar man alene tænker sig f. Eks. det Arbejde, der er ved at undervise disse Fanger i Dansk og ved at rette deres Stile og deres skriftlige Arbejder, er det næsten nok til at optage to Mænds Arbejde i Løbet af en Uge, og naar man saa endvidere ved, at Lærerne skulle gaa omkring i Cellerne og tale med Fangerne og undervise dem, vil man kunne forstaa, at to Mænd have umuligt kunnet præstere det Arbejde. Jeg anser det derfor for meget glædeligt, at der er stillet Forslag om at ansætte en ny, tredje Lærer derude, og endvidere at man nu maaske vil optage Undervisning i Sang. Men der vil jeg gerne henstille, at denne Sang ikke bliver Salmesang, derimod anden Sang. Det viser sig, at Fangerne i vore Fængsler og maaske særlig ude paa Vridsløselille Straffeanstalt i det hele ikke ere meget modtagelige for Salmesang, men at Fangerne f. Eks. i Kirken, hvor de skulle møde og synge Salmene, sidde og lave Teksterne om, ofte paa en Maade, som er alt andet end stemmende med det Sted, hvorpaa det sker, og at de fleste af de Forseelser, som begaas, og hvorfor der idømmes Straf, skrive sig fra Kirkerne. Det nytter nu en Gang ikke noget at ville tvinge disse Mennesker til at synge Salmer. Der er derimod saa megen anden smuk og god Sang, som de kunde faa Lejlighed til at synge, og som kunde virke forædlende paa dem.

Jeg vil henstille til den højtærede Minister, om Undervisningen ikke ogsaa kunde udvides til at omfatte Gymnastik. Nu ved jeg naturligvis, at det er vanskeligt at indføre Gymnastik i et Cellefængsel, det har selvfølgelig sine store Lokalevanskeligheder, men jeg tror, at netop dette Fag vilde være overordentlig heldigt for Fangerne. Naar man ved, hvilket

indesluttet Liv de føre ved at sidde i denne lille Celle, og man i det hele kender lidt til disse Fangers Temperament, tror jeg, at Gymnastik vilde være en af de Ting, som vilde virke allerheldigst paa Fangerne. Man kan naturligvis sige: Lad os dog nu ikke gøre vore Fængsler om til et Paradis, lad os ikke gøre det alt for godt for dem, der skulle være i Fængslerne, vi maa jo huske paa, at disse Folk ere komne derind for at lide en Straf. Men vi maa paa den anden Side ogsaa huske paa, at Hovedformaalet er ikke at straffe, men at søge at forbedre dem, og jeg tror, at et af de bedste Midler til at paavirke disse Menneskers Sind er Undervisning og en human Behandling. Den haardeste Straf, som disse Mennesker lide, er nemlig egentlig ikke Frihedsberøvelsen. For mig staar det saaledes, at den haardeste Straf ligger netop i, at en saadan Dom overgaar et Menneske og ikke i selve Frihedsberøvelsen. Og da, som sagt, Opholdet derude gerne skulde kunne udøve en heldig Indflydelse paa disse Menneskers Karakter, tror jeg, at Undervisning er et af de bedste Midler, vi have, og det glæder mig derfor, at den Tanke, som blev fremsat fra vor Side i Fjor, har vundet Tilslutning baade hos den højtærede Minister og hos Udvalget. Jeg mener, at de Penge, som her anvendes, ville være godt anvendte.

Medens jeg er ved Straffeanstalterne, vil jeg gøre et Par Bemærkninger om Fangearbejdet. Det er ogsaa et Spørgsmaal, som er blevet rejst fra Socialdemokratiets Side, og som mange Gange har været til Behandling her i Rigsdagen. Man har jo nemlig hyppig hørt Klage fra de fri Arbejdere over den Konkurrence, som paaføres dem ved det Arbejde, der udføres i vore Fængsler. Nu tror jeg, det er ligegyldigt, hvilket Arbejde man end vælger, der vil altid være fri Arbejdere udenfor Fængslet, som beskæftiges ved det samme Arbejde, og som altsaa derved blive paaført en Konkurrence. Jeg synes imidlertid, at det, som maa være Hovedspørgsmaalet i denne Sag, er ikke Konkurrencen med de fri Arbejdere, men Hensynet til Straffefangerne. Vi ere alle enige om, at de skulle beskæftiges. Hvis de ikke bleve satte til Arbejde, vilde deres Straf være mange Gange haardere, end den er i Øjeblikket. Arbejdet holder disse Mennesker oppe, derom er der ingen Tvivl. Jeg har den Anskuelse, at det Arbejde, man skulde give Fangerne, helst skulde være et Arbejde, som de kunde lære noget